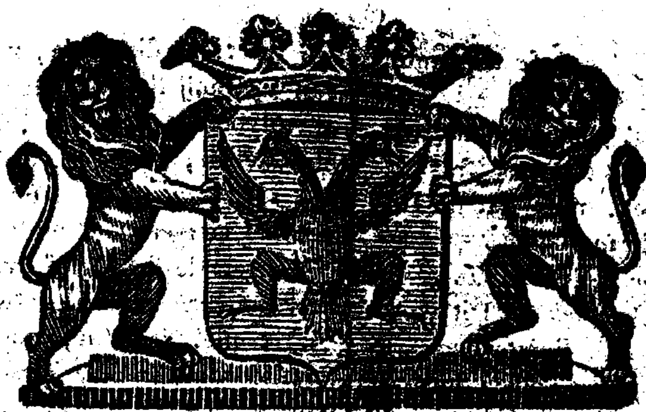
A°. 1826. N°. 1

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 14 Februarij.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag den 10. Februarij.

De minister van justitie is in de zitting tegenwoordig. Men gaat over tot de beraadslaging over den I. titel van het wetboek van koophandel.

De heer *Barthelemy* geeft een geschiedkundig overzigt, hoe men is te werk gegaan bij de zamenstelling van het wetboek van koophandel, dat het onderwerp der beraadslaging uitmaakt. Hij doorloopt de drie afdeelingen, waarin dit wetboek is vervat; zonder de waarde van het thans in werking zijnde wetboek te willen betwisten, hebben echter de instellers gemeend, alle grondbeginselen daarvan niet te moeten aannemen; zij hebben de nationale schrijvers, *Grotius* en andere, als *Bijnkershoek* en *Verwer*, die door geheel Europa vermaard zijn, geraadpleegd, in de gebruiken van Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen, en in de Wisbuische zeeregten, hebben zij de regelen opgezocht, die steeds bij den koophandel gevolgd zijn geworden.

De heer *Nicolaï* ontwikkelt de gronden der 5 eerste titels; hij bepaalt de hoedanigheid van den *handelaar* van beroep; hij toont het gewigt aan, om steeds zijne boeken met orde en naauwkeurigheid te houden; hij ontvouwt de beweegredenen, welke de commissie ten gids verstrekt hebben bij het ontwerpen der 3., 4. en 5. hoofdstukken, handelende over de handel-maatschappijen, de beursen, makelaars en kassiers, commissionnairs en expediteurs, en het bewijs in handelszaken.

De heer *Donker Curtius*, ofschoon geenszins door eenen geest van tegenkanting gedreven, zal zich echter met leedwezen in de noodzakelijkheid bevinden, tegen eenige punten van wetgeving te stemmen, welke hij niet kan aannemen; hij wil niet optreden als verdediger van het thans in werking zijnde regt, maar hij keurt hetzelve ook niet ten eenenmale af; hij bewondert de zamenstelling daarvan en wenschte dezelve in onze tegenwoordige wetgeving weder te vinden; men moet het goede behouden en het gebrekkige verwerpen. Dit is zijn grondregel, in het stuk van wetgeving, en hij past denzelven toe op het burgerlijke wetboek, het straf-wetboek en het criminele wetboek, om des te beter de juistheid van zijne meening te doen gevoelen.

De zamenstelling van het wetboek van koophandel is niet zoo duidelijk als die van het burgerlijke wetboek, er zijn vele gapingen in de hoofdstukken over de wisselbrieven en andere. Als exceptionneel wetboek, behoorde hetzelve niets anders te bevatten, dan hetgeen exceptie is bij het burgerlijke regt. Hij vindt de verklaring van het *acte de commerce* in het I. hoofdstuk niet naauwkeurig; hij zal echter *voor* de aanneming stemmen.

De heer *Hooft* spreekt in het Hollandsch; hij bestrijdt de verklaring, aan den naam van *handelaar* gegeven, alsmede eenige bepalingen opgenomen in art. 4; hij klaagt, dat er geen voldoend antwoord is gegeven op de aanmerkingen, welke hij in zijne sectie heeft gemaakt; hij zal *tegen* de wet stemmen.

De heer *Serruijs* maakt eene vergelijking van art. 632 van het thans in werking zijnde wetboek, met art. 3 van het ontwerp; hij vindt er eene gaping in, die hij aantoont, en als hij zijne toestemming aan de wet geeft, doet hij zulks alleen in de hoop, dat men bij de herziening op zijne aanmerkingen zal achtslaan.

De heer *Beelaerts* bestrijdt het gevoelen om het Fransche wetboek van koophandel tot voorbeeld te nemen; ten onregte, zegt hij, denkt men, dat men beginselen afkeurt uit vooroordeel, omdat zij uit hetzelve geput zijn; veel eer is het vooroordeel, dat men somtijds wenscht dezelve te behouden, alleen omdat zij in dit wetboek opgenomen zijn, en het gemakkelijker is, gedaan werk voor zich te hebben dan het te maken. De heer *Beelaerts* staat stil bij alle tegenwerpingen, die op den eersten titel gemaakt zijn, en beantwoordt dezelve. Hij zal *voor* de wet stemmen.

De heer *van Rhenen* tracht in het breede te bewijzen, dat de buiten- en binnenlandsche handel in naauwe betrekking tot elkanderen staan; hij meent dat, in zekere omstandigheden, de huur der pakhuizen zou kunnen worden vervat in het 3. artikel der actes van den handel; hij ziet niets in de voorgestelde wet, hetwelk hem noopt tegen dezelve te stemmen, ofschoon hij hoopt en verwacht, dat dezelve, naar aanleiding van de gemaakte aanmerkingen, bij de herziening nog zal verbeterd worden.

De heer *Nicolaï* treedt in eenige bijzonderheden over de actes van den handel.

De heer *Donker Curtius* beantwoordt de aanmerkingen, door een der vorige sprekers gemaakt en volhardt in zijn gevoelen.

De heer *Le Hon* beschouwt de opmerkingen van den heer *Nicolaï* als voldoende; hij ziet niet waarom de fabrijkanten van de voordeelen van de wet op den handel zouden worden uitgesloten, ten opzigte van den verkoop der gefabrijceerde goederen; hieromtrent verlangt hij ophelderingen.

De heer *Hooft* en *Barthelemy* hernemen beurtelings het woord.

De heer *van Asch van Wijck* spreekt ten voordeele der wet.

De Minister van Justitie bekent, dat hij weinig bedreven is in handelszaken, en zegt, dat men, om de bepalingen van het wetboek wel te beoordeelen, niet alleen regtsgeleerde maar ook bedreven koopman moet zijn; hij moet echter bekennen, dat hij met de wet is ingenomen, om dat dezelve het werk is van de meest ervarene mannen, en de goedkeuring van alle kundige kooplieden, zoo wel in de noordelijke als zuidelijke provincien, heeft weggedragen.

Men gaat over tot het opnemen der stemmen, 67 *voor* en 2 *tegen*, te weten de heeren *Hooft* en *Serruijs*.

De 2. *titel* wordt voorgenomen.

De heer *Hooft* maakt eenige aanmerkingen op dezen titel.

De heer *Donker Curtius*: Het is een grondregel, dat hij die schrijft uit dit geschrevene geen bewijs voor zich kan trekken; maar bij den handel, bij uitzondering, is het geregeld aangehouden journaal van den koopman in regten geldig; zal het nu genoeg zijn, op het journaal te zijn ingeschreven, om als schuldenaar verklaard en als zoodanig veroordeeld te worden, dan hangt het van den koopman af, tot zijn schuldenaar te maken, wien hij wil; dit zou het gevolg zijn van art. 6, en dit zou buitensporig zijn; indien ik hierop geene voldoende ophelderingen krijg, zie ik mij gedrongen, tegen de wet te stemmen.

De heer *Serruijs* gelooft de formaliteit van het visa van den regter noodzakelijk, voor de regelmatigheid van het journaal des koopmans, ten einde den eerlijken handelaar voor list en bedrog te beveiligen; hij ziet volstrekt geene zwarigheid in het aannemen van dezen maatregel, welke hij onontbeerlijk beschouwt, en uit dien hoofde, zal hij tegen stemmen.

De heer *Foekema* is niet te vreden met de antwoorden op de aanmerkingen van de 6. sectie, waarvan hij lid is, gegeven; hij beschouwt het onmogelijk voor de winkeliers en kleine kooplieden, om hunne boeken in die orde te houden als zulks is voorgeschreven, en bij verzuim zullen er nadeelige gevolgen voor hen uit ontstaan. Hij zal tegen stemmen.

De heer *Barthelemy* beantwoordt onderscheidene gemaakte tegenwerpingen.

De heeren *Donker Curtius* en *Hooft* antwoorden hem.

De heer *Beelaerts* ziet geene onmogelijkheid voor den koopman, om zijne boeken geregeld te houden, de wet bepaalt niets willekeurigs, maar bevestigt hetgeen in gebruik is.

De heer *Warin*: het 1. artikel bevat bepalingen, welke alleen genoegzaam zijn, om hem tegen de wet te doen stemmen; hij merkt aan, dat de heer *Bathelemy* veel eer dat artikel beoorloogd, dan verdedigd heeft.

De minister verdedigt de wet, welke met 41 tegen 27 stemmen is aangenomen.

De zitting is ten 4 ure gescheiden en tot morgen 10 ure geadjourneerd.

Zitting van den 11. Februarij.

(Vervolg der beraadslaging over het wetboek van koophandel.)

Opening der zitting ten elf ure. De notulen worden gelezen en goedgekeurd. Zijne Exc. de Minister van Justitie is tegenwoordig.

Wordt ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, ter afschaffing van het Bestuur van den Levantschen handel en der lasten waaraan die handel onderworpen is. Na gedrukt te zijn, zullen deze stukken naar de afdeelingen verzonden worden.

Is ingekomen eene petitie van de heeren *Coerdere Brants* en verscheiden andere kooplieden te Amsterdam, reclamerende tegen het 89. artikel van den 7. titel van het eerste boek van het ontwerp van wetboek van koophandel, thans aan de beraadslaging der kamer onderworpen; dat artikel is van den navolgenden inhoud: » De acceptant van eenen wissel» brief is tot deszelfs betaling ongehouden, indien de teekening van den » trekker naderhand valsch bevonden wordt, ten ware de houder mogt » kunnen bewijzen, dat er van de zijde van den acceptant schuld of na» latigheid heeft plaats gehad." De rekwestranten merken aan, dat het te Amsterdam een aangenomen regel is, dat *hij, die accepteert, moet betalen*, en zij verlangen de handhaving van dat grondbeginsel. Het rekwest wordt naar de commissie tot de petitien verzonden, doch zal worden voorgelezen, indien nog heden over den 7. titel mogt worden beraadslaagd.

De discussie wordt geopend over den III. titel *van vennootschappen of maatschappijen van koophandel*.

De heer *Donker Curtius* verklaart, dat, na de veranderingen, welke die titel heeft ondergaan, naar aanleiding der aanmerkingen van de afdeeling waartoe de redenaar behoort, hij denzelven thans kan aannemen; hij ontwikkelt vervolgens daarvan de gronden.

De heer *Hooft* zegt, dat de eerste redactie van artikel 15, No. 5, hem goed voor kwam, maar dat hij de verandering daarin gemaakt niet kan goedkeuren, omdat hij van oordeel is, dat niet slechts *het bedrag van ieder aandeel* in eene naamlooze maatschappij moet worden bekend gemaakt, maar het geheele bedrag den gestorte waarde, of het ka-

pitaal der maatschappij. Om die reden alleen zal hij tegen de aanneming moeten stemmen.

De heer *Nicolaï* antwoordt, dat de Fransche tekst volkomen uitdrukt, hetgeen de heer *Hooft* verlangt; hij leest dien.

De heer *Hooft*: In dat geval ben ik *voor* de wet, mits dat de Hollandsche tekst dan overeengebragt worde met den Franschen.

De heer *Donker* meent, dat de zwarigheid door den heer *Hooft* geopperd, niet bestaat, ook niet in den Hollandschen tekst. Dit wordt echter door den heer *Hooft* betwist; en Z. Exc. de *Minister van Justitie* zegt, dat de aanmerking van den heer *Hooft* volkomen juist is; doch daar men het omtrent de zaak eens is, hij zich wil belasten met den Hollandschen tekst overeen te doen stemmen met den Franschen.

De voorzitter antwoordt, dat hij zich daar wel niet tegen verzet, indien de kamer zulks goedvindt; doch dat hem zulks minder regelmatig voorkomt.

Niemand verklaart zich tegen het aanbod van den minister, en wordt de wet, met de verandering in den Hollandschen tekst te maken, in omvraag gebragt, en met algemeene stemmen aangenomen, ten getalle van 63.

De IV. titel: *van beurzen van koophandel, makelaars en kassiers*, wordt aan de beraadslaging onderworpen.

De heer *Donker Curtius* is van oordeel, dat de tweede afdeeling van dien titel, over de *makelaars*, zeer nuttige en noodzakelijke bepalingen behelst; en de redenaar wederlegt bij deze gelegenheid de daartegen aangevoerde bedenkingen, door de makelaars van Amsterdam. Hij had echter wel gewenscht dat er eene uitzondering ware gemaakt geworden, ten opzigte van de makelaars in granen, *Pontgaarders* genaamd, te Rotterdam en te Dordrecht; daar deze ook somtijds voor eigen rekening handel doen in het vak waarin zij makelaars zijn. Hij zal echter *voor* de wet stemmen. (*Het Vervolg hierna.*)

FRANKFORT, den 10. Februarij.

Berigten uit Konstantinopel, van den 14. Januarij, melden, dat de gunstige berigten voor de Grieken zich bevestigen. *Ibrahim*-pacha had den 7. eene aanmerkelijke nederlaag door *Nikitas* bij Korinthe geleden. Sedert was *Ibrahim*-pacha naar Patras getrokken, waar hem *Miaulis* van de zeezijde in den weg is en zijne operatiën tegen Missolonghi hindert. Deze tijdingen maken op de Turken te Konstantinopel eenen bijzonderen indruk, daar dit de eerste winter-veldtogt is, dien de Egijptenaren op Europischen bodem ondernomen hebben. — Men heeft te Konstantinopel ook berigt, dat de Grieken onder den Napolitaanschen vlugteling *Rosarol*, Tripolitza weder ingenomen hebben.

— De laatste brieven uit den Archipel melden, dat in die streken eene strenge koude heerschte.

— Volgens berigten uit Rome, zijn aldaar bij gelegenheid van het jubeljaar, het volgende getal pelgrims geweest: — Uit het Romeinsche 29,857; Napels 44,973; Toskanen 9474, Piemont 6782; Lucca 4156; Modena 3109; Oostenrijk 207; Frankrijk 122; Pruissen 130; Rusland 8; Spanje 15; Portugal 1; Holland 196; Vlaanderen 149; Polen 25; Ierland 2; Zwitserland 1135; Beijeren 1021; Denemarken 8; Saksen 104; Chaldea 3; Griekenland 3; Zweden 30; Hanover 12; en uit de Levant 2.

BRUSSEL, den 11. Februarij.

Het *Journal de Bruxelles* behelst heden eenen brief, door den directeur-generaal voor de zaken van de roomsch-katholijke godsdienst aan den Prins *van Mean*, aarts-bisschop van Mechelen, geschreven, waarin men het volgende leest:

's Gravenhage, den 4. Februarij 1826. De Koning, die, eerst door de nieuwspapieren bekend is geworden met de twee brieven, de eene van den heer *Mazio*, zonder dagteekening, en de andere van den 16. September ll., die U. H. aan den gouverneur van Antwerpen heeft geschreven, beide betrekkelijk Zr. Ms. besluiten van 14 Junij 1825, belast mij, u zijn uiterst ongenoegen te betuigen over de nalatigheid om het gouvernement van den inhoud des eersten te verwittigen, vermits, zoo al de brief van den heer *Mazio* niet regtstreeks aan u is gerigt, gij ten minste erkent, dat hij u medegedeeld is door iemand, die zich daartoe tot u vervoegd heeft, en dien gij geraden hebt gevonden niet te noemen.

Z. M. heeft dit gedrag te meer bevreemd, vermits daaruit blijkt, dat U. H. de verpligting uit het oog heeft verloren, opgelegd bij den eed, door u bij de aanvaarding der aarts-bisschoppelijke waardigheid van Mechelen afgelegd; want de brief van den heer *Mazio* zet regtstreeks tot ongehoorzaamheid en weerstand tegen bepalingen van Z. M. aan, om er niet meer van te zeggen, wijl men zelfs op de gebeurtenissen des jaars 1787 durft terug te wijzen, waarachter oogmerken verborgen zijn, die welligt niet moeijelijk zijn te doorgronden. Het is waar, de brief spreekt slechts van vertoogen, welke de bisschoppen te dier tijd aan Keizer *Jozef* II. gedaan hebben; maar iedereen weet, dat die vertoogen het voorspel van een openbaar oproer tegen dien vorst zijn geweest, waaraan gewis de geestelijkheid niet vreemd is geweest; gewigtige redenen dus, waarom gij, naar den pligt van uwen eed, den brief van den heer *Mazio* aan het gouvernement hadt behooren mede te deelen.

Eene andere aanschouwing, welke u te meer moest nopen, monseigneur, om den bedoelden brief onverwijld ter kennis van het gouvernement te brengen, is, dat deze, *op last* geschrevene brief eene formele inbreuk op de regten van de bisschoppen des koningrijks uitmaakt, en dat hij in dit opzigt een aanmerkelijk nadeel aan het welzijn van den staat toebrengt. (Dit wordt ontwikkeld, waarop de brief vervolgt.) De koning, die bestendig vasthoudende en besloten de regten der bisschoppen van zijn koningrijk tegen en jegens een iegelijk te handhaven; te meer, daar onze grondwet hem zulks ten pligt maakt, heeft mij gelast u op de sterkste en stelligste wijze aan te bevelen, monseigneur, om, inval u, van wege den heer *Mazio*, of van wege eenigen pauselijken minister of agent, een rescript, dispositie, resolutie, of brief, betrekkelijk Zr. Ms. besluiten van 14 Junij ll., mogt toekomen, daaraan niet alleen geene openbaarheid of uitvoering te geven, zoo gij u niet aan de ernstigste gevolgen wilt blootstellen, (te meer, daar dergelijke stukken vooraf aan het *placet* van den souverein moesten onderworpen worden); maar die ook onverwijld aan het gouvernement ter hand te stellen.

Aangaande den brief, van den 16. September ll., dien U. H. aan den heer gouverneur van Antwerpen heeft geschreven, den inhoud daarvan zal ik niet schiften, noch de daarin vervatte zonderlinge, verkeerde, ongehoorde en in de kerkelijke jaarboeken van Nederland onbekende beginselen bestrijden. Z. M. wil gaarne gelooven, dat gij, ongetwijfeld in denkbeeld verkeerende, dat uw brief alleen den gouverneur van Antwerpen zou geworden, in een oogenblik van ongemeene gevoeligheid, u met eene soort van ongedwongenheid aan klagten hebt overgegeven, die gij in andere oogenblikken met meer ontzag zoudt voorgedragen hebben, en gij gewis de welvoegelijkheid en den eerbied, dien gij uwen souverein verschuldigd zijt, niet zoo verre zoudt vergeten, om zijne besluiten verderfelijk voor de roomsch-katholijke godsdienst te noemen, om hoogstdenzelven te verwijten van te kort te komen aan de verklaringen en beloften, welke Z. M. aan zijne roomsch-katholijke onderdanen gedaan heeft, en om dus, zoo mogelijk, de liefde, welke zij hem in hunne harten toedragen, door mistrouwen en ongerustheid te willen doen vervangen. Hoe dit zij, daar het stuk openbaar is geworden, heeft de Koning mij belast, monseigneur, u daarover mede zijn ongenoegen te betuigen, te meer vermits uit de ingewonnen berigten en een merkwaardige zamenloop van omstandigheden schijnt te blijken, dat deze openbaarmaking van het kasteel *Xhos* uitgaat, waarin U. H. dien brief geschreven heeft. Ten minste was deszelfs inhoud te Mechelen bekend, alvorens die den gouverneur van Antwerpen ter hand was gekomen, en men heeft vernomen, dat hij ook uit Mechelen aan den redacteur van de *Etoile* te Parijs is gezonden: hetgeen bewijst, monseigneur, dat gij van lieden omringd zijt, die misbruik van uw vertrouwen maken, die u aan onaangenaamheden blootstellen, en die gij derhalve wel zoudt doen van u te verwijderen.

Overigens moet ik voor U. H. niet verbergen, dat de Koning den minister van justitie belast heeft, om het noodig onderzoek te doen, ten einde de lieden te leeren kennen, door wier toedoen de bedoelde brief is openbaar geworden.

Mengelwerk.

OVER HONGARYE.

Het is thans blijkbaar, dat niet enkel de zucht, om het welgevestigde en van ouds hergebragte in stand te houden, maar *zucht tot vergrooting hunner magt* de Monarchen van het H. Verbond bezielt. Wij zien dit aan het voorbeeld van *Hongarije*.

Men verhaalt, dat de Keizer van *Oostenrijk*, in geenen zin des woords, hoegenaamd, eene Constitutie wil hebben. Hoe moet hij dan niet ijzen op het denkbeeld, dat er zich onder de Staten van zijn uitgestrekt Rijk een bevindt, die, in spijt van hem, eene Constitutie heeft. Deze Staat is *Hongarije*.

Hoezeer Z. M. Keizer FRANS zich thans enkel wil doen gelden, als Keizer van *Oostenrijk*, is hij toch eigenlijk slechts Aarts-Hertog van *Oostenrijk*, Hertog van *Stiermarcke*, *Krain*, *Karinthie*, enz., en Koning van *Bohemen* en *Hongarije*. In de meeste der zoo evengenoemde landen is het zijne voorzaten gelukt, *ten gevolge der uitroeijing van het Protestantismus*, ook de constitutionnele Regeringsvorm uit te roeijen. In *Boheme* vooral heeft dit veel van het edelste bloed gekost. Maar het is eindelijk gelukt. In *Hongarije*, waar de geest van het Protestantismus nog altijd meer of min bleef heerschen, *in Hongarije is het niet gelukt.*

Hongarije heeft zijne eigene aloude staatsregeling. De burgers van de steden hebben daarin wel zeer weinig, en de arme boeren in 't geheel niets te zeggen; maar het is dan toch eene staatsregeling, die *de Monarch moet ontzien*. Wij *prijzen* geenszins eene Constitutie, waarin de Adel, een *twintigste* gedeelte der geheele bevolking, *vier-vijfde* van den grond bezit, terwijl de overige *negentien-twintigste* der inwoners zich met *een-vijfde* moeten vergenoegen; doch het is nu eenmaal zoo, en de Monarch heeft die grondwet bezworen. Hier is de Keizer slechts Constitutionneel Koning, en heeft niet meer dan de uitvoerende en slechts een aandeel in de wetgevende magt. De Staten des Rijks of de Rijksdag hebben invloed op het bestuur en op de regterlijke magt. De *Palatijn*, of plaatsbekleeder des Konings, wordt uit een zeker getal personen, door den Rijksdag voorgeslagen, gekozen. Eigenlijk bestaat deze vergadering slechts uit den Adel, want eenige zoogenaamde *koninklijke vrijsteden* maken daarin slechts een droevig en nietig figuur. Zelfs in de wetten des Rijks heet de overige bevolking *misera contribuens plebs*, *het armzalige contribuerende gepeupel.* De boer is wel een vrij man, maar bezit geen duim gronds eigendom, de Heer is er alles.

Indien nu Keizer FRANS aan deze misbruiken een einde had willen maken, en de onderdrukte negentien-twintigste der Natie aan burgerlijke en staatkundige regten helpen, dan zou hem ongetwijfeld de menschenvriend hebben gezegend; doch zelfs dan had hij voorzigtig en behoedzaam daarbij moeten te werk gaan, om niet met den besten wil veel kwaad te stichten. Maar iets, dat naar begunstiging van den burgerstand of de volksregten gelijkt, behoeft men van eenen METTERNICH niet te verwachten. Het is hier slechts om *uitbreiding van het koninklijk gezag ten koste van dat der standen* te doen. Doch de Minister dient

voorzigtig te wezen. Aan bekwamer mannen, dan hij, met alle zijne sluwheid, mislukte in vroegere tijden dit plan.

Een Duitsch Geschiedschrijver (GALETTI) zegt, dat de Oostenrijksche Keizers meenden, dat het, om over *Hongarije* te regeren, noodzakelijk was, de staatkundige en burgerlijke vrijheid der Natie vooraf te onderdrukken. Door een huwelijk was namelijk FERDINAND I, broeder van KAREL V, tot Koning van *Hongarije* bevorderd, en zijne opvolgers rustten niet voor dat de Hongaarsche kroon, te voren verkiesselijk, onder hen in het Oostenrijksche huis erfelijk verklaard werd. Doch dit was het niet alles. De zeer talrijke Protestanten moesten verdrukt en vervolgd worden, en daartoe gebruikte het Oostenrijksche Hof deszelfs geliefde en begunstigde Jezuiten. De Natie wilde dit niet dulden, te minder, daar bij deze *godsdienstige* inbreuken ook nog *staatkundige* kwamen, zoowel onder FERDINAND II als vooral onder zijn zoon LEOPOLD I. De Hongaarsche steden waren met vreemde troepen bezet, die eene slechte krijgstucht hielden. De Hongaren waren over deze Duitschers even misnoegd, als onze voorvaderen in de zestiende eeuw over de Spanjaarden. Aan de Protestanten werd de eene kerk na de andere ontrukt. In 1665 ontstond er dus eene zamenzwering, om de bezwaren door geweldige middelen te verhelpen. Onder de misnoegden bevond zich ZRINI, een der dapperste mannen en beste verdedigers des Rijks tegen de Turken. Maar het plan werd ontdekt, en ZRINI, benevens drie andere Rijksgrooten, werd op het schavot van 't leven beroofd. Men liet de plaats van *Palatijn* onbezet en zond daarvoor een anderen Stadhouder, eenen harden Duitscher, naar *Hongarije;* in alle vestingen kwamen keizerlijke bezettingen (1670). Men scheen *Spanje's* voorbeeld tegen *Nederland* te willen volgen, en zond ook een aantal Protestantsche Predikanten naar de Spaansche galijen te *Napels*, die onze groote DE RUITER aldaar in 1675 als geketende slaven vond, en door zijnen invloed in vrijheid stelde. De Oostenrijksche soldaten, slecht betaald, leefden op den boer en zogen het land uit. Nu groeide het ongeduld, en schoon LEOPOLD veel beloofde, er werd weinig of niets verholpen. De Hongaarsche opstandelingen [want het kwam nu tot opstand] hadden de rol onzer Vaderen kunnen spelen, wanneer zij, door aan de Natie hare wettige regten toe te kennen, eenen volksopstand tegen de vreemde tirannen hadden verwekt. Doch die trotsche Magnaten of Rijksgrooten waren daartoe veel te hoogmoedig. Zij deden veeleer den onverstandigen en onverantwoordelijken stap, van de Turken te hulp te roepen. Dit was de doodsteek voor hunne partij. De barbaren kwamen en maakten zich weldra zoo gehaat, dat de Oostenrijkers, na het opbreken van het beleg van *Weenen*, de meeste Hongaren en het algemeene gevoelen van *Europa* voor zich hadden. Inderdaad was destijds de zegepraal van *Oostenrijk* het behoud van *Europa;* en toen de helft van dat Rijk aan de Turken ontweldigd werd, was tevens de partij der misnoegden geheel ter neder geslagen, en *Oostenrijk* meer dan ooit in het bezit gevestigd. TEKELI zelf, het hoofd der opstandelingen, ondervond maar al te spoedig de trouweloosheid der barbaren. Hij werd verraderlijk gegrepen en naar *Konstantinopel* in hechtenis weggesleept. De vrede van *Carlowitsch* in 1699, die geheel *Hongarije* onder de magt des Keizers bragt, gaf hem nu gelegenheid, die magt ook over het vroeger bezetene gedeelte uit te strekken. De erfelijkheid werd nu voor altijd vastgesteld; het voorregt der Rijksstanden, *om zich met geweld tegen de onregtvaardige aanmatigingen des Keizers te mogen verzetten*, werd ingetrokken, en de Jezuiten bekwamen het regt, *zich overal waar zij wilden in Hongarije neder te zetten*. De Protestanten, die de helft der bevolking uitmaakten, behielden naauwelijks eenige vrijheid van Godsdienst. Vele Grooten werden gewonnen door de vrijheid om *Majoraten* en *Fideïcommisen te stichten;* zoo dat eigenbelang, gelijk zoo menigmaal, 's Volks regten verried.

Oostenrijk, het onverzadelijk *Oostenrijk*, wilde nu ook *Hongarije* geheel tot een Duitsch wingewest maken, en naar willekeur belasten. Maar de veerkracht der Natie was nog niet uitgestorven; er ontstond op nieuws eene zamenzwering, en hoewel deze ontdekt werd, had zij nogtans eenen zwaren opstand ten gevolge. Dezelve werd echter door de zachtheid en billijkheid van Keizer JOZEPH I (die, benevens zijn lateren naamgenoot en LEOPOLD II, de *eenige* verlichte en verstandige Keizer was, die *Oostenrijk* in derdehalve eeuw gehad heeft) tot onderwerping gebragt, en in het verdrag te *Szathmar* van 1711 behield de Natie hare constitutionele vrijheid, en de Protestanten vrije Godsdienstoefening; tot alle waardigheden mogten slechts inboorlingen worden bevorderd.

Gedurende de regering van KAREL VI bleef de Natie tamelijk in rust. Twee Turksche oorlogen beletteden al te groote aanmatigingen van het Hof; hoewel de Jezuiten niet ophielden, door list of geweld, Proselyten te maken. De edelmoedige opoffering der Hongaarsche Natie voor MARIA THERESIA in 1740, waardoor zij hare Erfstaten behield, en de naauwgezet godsdienstige achting van die groote Vrouw voor de eens vastgestelde overeenkomsten, weerhielden dezelve, gedurende hare veertigjarige regering, van stellige inbreuken op de Hongaarsche staatsregeling. Nogtans bezette zij de plaats van *Palatijn*, die zoo onmisbaar is in de Hongaarsche staatsregeling, niet, en hield in de zestien laatste jaren harer regering geenen rijksdag. De Protestanten ondergingen vele verdrukkingen. De zuidelijke grenzen werden, ter betere bescherming in oorlogstijd, aan een militair beheer onderworpen.

Maar geheel anders was de handelwijze van haren zoon JOSEPH II omtrent de Hongaren. Deze voortreffelijke Vorst blaakte van ijver voor het ware en goede; maar hij vergiste zich somtijds in de keuze der middelen. Dus wilde hij de verwarde en geheel uit een loopende, veeltijds nadeelige, voor den burger drukkende, en alleen voor de hoogere standen gerijfelijke instellingen zijner onderscheidene Staten tot *eenheid* brengen, om dan door zijnen weldadigen geest te gemakkelijker een algemeen ontwerp van verbetering te kunnen invoeren. Doch hij bedacht niet, dat er ook nationale zeden, eigenaardigheden, en zelfs vooroordeelen zijn, die men behoort te ontzien. Dat uit het oog verliezende, schondt hij de Belgische zoowel als de Hongaarsche staatsregeling, deed in 1784 de koningskroon van *Hongarije* uit *Presburg* naar *Weenen* overbrengen, voerde de Conscriptie in, veranderde willekeurig de Regtbanken, zond Koninklijke Commissarissen in plaats der Nationale Landdrosten (*Gespannen*), en ('t geen op zich zelve zeer weldadig was) hij *ontnam de vrijheid van belastingen aan den Adel en de Geestelijkheid*. Maar hetgeen boven alles tegen hem verbitterde, het volk zoowel als de bevoorregte standen, hij wilde, dat de Natie *in drie jaren hare moedertaal tegen het Hoogduitsch zou verruilen*. Dit was te erg; en nu werd de gisting zoo sterk, dat JOSEPH in 1790 de kroon weder naar *Hongarije* moest doen brengen. Hij overleed kort daarop, en nu deden de Rijksstanden groote eischen aan zijnen opvolger LEOPOLD, zoo als het regt van oorlog en vrede, afdanking van alle vreemde Staatsdienaren, en het verkiezen van een zoon des Keizers tot hunnen Koning. Doch LEOPOLD was zoowel standvastig als gematigd, en de oude staatsregeling bleef in stand, zonder nadeel der kroon. LEOPOLDS zoon, FRANS, de tegenwoordige Keizer en Koning van *Hongarije*, is door die edelmoedige Natie, in zijne oorlogen tegen *Frankrijk*, zoo dikwijls met goed en bloed ondersteund: die Natie heeft in 1809 NAPOLEON's verleidelijk aanzoek (die toen op de grenzen stond), om zich vrij eenen Koning te kiezen, met te veel verachting verworpen, dan dat men vroeger zou hebben durven ondernemen haar *Palladium*, hare Constitutie, te schenden. Thans geeft de vereeniging met de Hoven van *Rusland* en *Pruissen*, tegen alles, wat in *Europa* vrij wenscht te zijn, eene schoone gelegenheid, om de Constitutie der Hongaren te ondermijnen. Wij zullen zien, in hoeverre zulks gelukken zal. Tot nog toe toont de Natie eene veerkracht, die haar eere doet. *Zij* althans kan nu niet beschuldigd worden, *nieuwigheden te willen;* neen, deze begeert *het Hof;* en alleen voor zich zelve niet, gelijk onder JOSEPH, ook voor de Burgerij. O hoe gaarne zou METTERNICH zijnen Heer als onbepaald *Sultan* en zich als *Groot-Vizier* zien! Het denkbeeld alleen maakt hem, gelijk weleer LODEWYK XV en zijne Ministers, tot zulk een vriend der Turken. Doch staan de Hongaren pal, zoo kan de vrijheid wel verder in dat schoone land doordringen dan METTERNICH denkt.

AAN DE REDACTIE!

Daar gij nog al veel correspondentie hebt, zou ik wel van u willen weten, of de tijding, welke zich in deze stad verspreidt, al dan niet gegrond zij. Het geldt onzen Schouwburg, en men wil, dat dezelve in eene Kermistent zal herschapen worden, waar de hoogste plaats 40 centen zal zijn. Welligt zal dit eene valsche tijding wezen, daarop gegrond, dat dezelve Schouwburg geheel en al uit deszelfs oogmerk loopt. Voor ettelijken tijd hebben honden en katten met de acteurs en actrices gewedijverd, bij geen gering applaudissement van eenige *badauts*. Nu hebben wij een *Milo van Crotona*, een echte puik puik *Gallus*, die, hetgeen de leugenachtige oudheid van MILO verhaalde, even als bij ons de sprookjes van Moeder *de Gans* worden verhaald (*), wil bewaarheden. Gij zoudt eens moeten bijwonen, Mijnheer! wat sprongen hij kan doen, wat hij kan torschen, hoe hij zich kan vasthouden met eene hand aan den wand. Het zou inderdaad de moeite waardig zijn, dat gij er *en Arnhem en* uwe bezigheden om verliet. Ware dit of gene nommer minder onderhoudend dan naar gewoonte, gij zoudt de schuld op onzen Amsterdamschen MILO kunnen leggen; die is toch *sterk*. Ge kunt u voorbereiden op ontroering!

Sommige lieden [want men vindt overal vitters] vragen spottend: Is nu het ware oogmerk van den Schouwburg niet behaald? Kan men wel eene betere school *voor de zeden* hebben? VONDEL heeft wel het *kindergeschreeuw*, de *bierkan*, de *tabakspijp*, uit den Schouwburg geweerd; maar toch geen MILO's. Ja, nu eerst zal onze Schouwburg nuttig worden, Mijnheer! wij zullen balletten hebben, opera's: — hebt gij daar nog niet van gehoord? Opera's, zeg ik u, zullen wij hebben, en het alles zal met natuurkundige proeven of anatomische proeven besloten worden. Immers twijfel ik niet, of een zoo *galant* man als onze Heer MILO zal wel, uit erkentenis voor het publiek, zich laten ontleden, op dat men wete *hoe* wel een Franschman aan zoo groote kracht komen kon, en *hoeveel* vreemde sterkte daaronder loopt.

Railleren wij niet langer, Mijnheer! het is te ergerlijk; wil een vreemdeling onze guldens komen verdienen met zijne kunstenarijen, het zij zoo. Maar laat men daar eene bijzondere tent toe nemen en den Schouwburg, den Stads-Schouwburg niet ontwijden. Een elk heeft regt om daar aanmerking op te maken; de Schouwburg is geene onderneming van een particulieren persoon, maar een nationaal iets, een volks-gesticht, zal ik maar zeggen, bestemd vooral om goede zeden te leeren, om voorbeelden van grootmoedigheid en deugd voor te dragen, ook *om de mindere klasse des volks te beschaven* [een voornaam oogmerk]. Maar ik moet mijn' zoon niet naar den Schouwburg geleiden als naar eene menagerie of eene goochelaars-tent; ik moet hem daarhenen brengen om die lessen van moraliteit en braafheid, welke ik hem dagelijks geef, in een voor hem meer bevalligen stijl te hooren herhalen. *Segnius irritant animos* (HORAT.) die gehoord, dan die welke aanschouwd worden, en vandaar het woord *Schouwburg* en *Spectakel*.

Wanneer zal men deze zoo eenvoudige waarheden begrijpen; of liever nog begrijpen willen, dat men den Schouwburg, tot een zoo hoog iets bestemd, niet verlagen moet met *farces?* In de revolutionnaire tijden in *Frankrijk*, schreef de Minister van Binnenlandsche Zaken [LUCIEN BUONAPARTE (†)] een brief aan zijne ondergeschikte ambtenaren, welke inhield, dat de nationale Schouwburg, waarop de meesterstukken van de vier groote Fransche Treurspel-Dichters werden voorgedragen, was ontwijd geworden door *Vaudevilles*, en dit, zegt LUCIEN, *tot schande van de Natie.* — Wat nu is een *Vaudeville?* Vragen wij het aan den Meester van alle Fransche *poëtica:*

Le Français, né malin, créa le vaudeville,
Agréable, indiscret, qui, conduit par le chant,
Vole de bouche en bouche et s'acroit en marchant.

De *Vaudeville* laat zich dus omschrijven: een zamenhang van geestige kwinkslagen op zang gebragt. En wij schroomen niet te zeggen, dat er onder de wufte *Vaudevilles* groote meesterstukken zijn, en die men, om de heerlijke muzijk alleen, overal mag voorbrengen. Men denke aan den *Devin du Village*, dien wij onder de *Vaudevilles* rangschikken (§).

En echter vond LUCIEN, dat het tooneel, alwaar treurspelen vertoond werden, was ontwijd geworden door *Vaudevilles*, en dat zulks *der Natie schande aandeed*. Wat zou hij dan van een potsenmaker gezegd hebben? Hij had hem naar den *Pont-Neuf* gezonden bij de marionetten. Wij hebben die magt niet, en wij kunnen ons dus niet dan beklagen

---

(*) Verbeeld u, Mijnheer! een' os dooden met één' vuistslag, dien den ganschen dag op den nek dragen, en 's avonds eten......!

Ik hoop niet dat Mijnheer MILO hij ons die kuren begint.

(†) *Mercure de France*, 1800.

(§) Wij hebben hier het oog op de eerste, de oorspronkelijk muzijk van ROUSSEAU, en niet op de latere, welke hij zwak genoeg was te vervaardigen, omdat men gezegd had, dat hij de maker niet was van de eerste.

over dergelijke ergerlijke misbruiken. Moeten wij, omdat wij een juk afgeworpen hebben, minder geestkracht bezitten dan onze voormalige onderdrukkers bezaten? Neen, voorwaar niet! Hoe ware het niet te wenschen, dat ons Bestuur een oog van ontferming op onzen Schouwburg liet vallen, en daarmede te werk ging als HERKULES met de stallen van AUGIAS!

Amsterdam, den 1. *Februarij 1826.* R.

De Speciale Commissie, gevestigd te Arnhem, ter inzameling van een fonds voor de Grieken, reeds in staat geweest zijnde, om provisioneel eene somma van *f* 1275 aan de Centrale Commissie in 's Gravenhage over te maken, betuigt bij deze haren gevoeligen dank aan de *begunstigers van de goede zaak der Grieken* in de gemeenten Arnhem, Zutphen, Lochem, Doetinchem, Hattem, Rosendaal, Velp, Lunteren, Lobith, Scherpenzeel, Vorchten, benevens den Heer *Sweijs* te Barneveld, welke alle tot dat einde zoo mildadig hebben bijgedragen. Zij verzoekt aan de Gemeenten, welke tot nog toe het door haar ingezamelde niet hebben ingezonden, om hiermede allen spoed te maken. Zij brengt eindelijk de zoodanige in de gemeente van Arnhem, die tot nog toe de goede zaak der Grieken (waaronder zoo vele ongelukkige vrouwen en kinderen, die in kommer en gebrek zonder derzelver mannen en vaders op de grenzen van naburige landen rondzwerven, en zonder bijstand moeten omkomen) zich niet hebben aangetrokken, om al nog hunne liefdegiften te willen storten in eene ten huize van den ondergeteekenden voorhanden zijnde gesloten bus, zullende zelfs de kleinste gift met dankbaarheid worden aangenomen; en na den finalen afloop in het openbaar verslag worden gedaan, welk nuttig gebruik van de geheele inzameling is gemaakt.

Arnhem, den 13. Februarij 1826.

VAN LEEUWEN, *Thes.*

Door de Commissie, hiertoe uit het Arnhemsche Departement der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, benoemd, zijn, ten behoeve der 9 weduwen en 24 weezen van *Jacob Bree* en zijne schepelingen, binnen deze stad aanvankelijk ingezameld *f* 98:90, behalve hetgeen in de bus ten huize van den Heer *A. Prins*, Penningmeester des Departements, is gestort, waarvan zij bij deze dankbaar berigt geeft.

ARNHEM, den 14. Februarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 13. Feb. 1 El 9 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.
Den 14. dito. 1 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 10 D.

---

† † † Tegen *primo* Mei dezes jaars, zal er te *Wageningen* een INSTITUUT voor JONGE JUFVROUWEN worden opgerigt, onder Directie van Mejufvrouw *P. M. BATENBURG*, Echtgenoote van den Wel Eerwaarden Heer *J. W. VAN DOLDER*, Predikant aldaar.

Wenschende door eene zorgvuldige opvoeding en doelmatig onderwijs, bevorderlijk te zijn aan het waar geluk der Jeugd, vleit zich de Onderwijzeresse de goedkeuring der Ouders, die, haar hunne Kinderen wenschen toe te vertrouwen, te zullen mogen verdienen; terwijl het locaal, tot het Instituut bestemd, allezins geschikt is en de oord geene aanprijzing behoeft.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN van *Wageningen*,

Gezien hebbende bovenstaand berigt van Mejufvrouw *P. M. VAN DOLDER*, geboren *BATENBURG*, bekend door het allerloffelijkst examen in onderscheidene Talen en Vakken, door haar voor de Commissie van Onderwijs in *Gelderland*, reeds op haar zeventiende jaar afgelegd; door hare kennis in de verschillende Methoden van Onderwijs en hare ervaring in het vak van Opvoeding; kunnen niet afzijn openlijk Hun Ed. Achtbs. genoegen te kennen te geven, over de vestiging eener allezins doelmatige Opvoedings-Inrigting voor Jonge Jufvrouwen binnen deze Stad, en vertrouwen, dat vele weldenkende Ouders, die eene Godsdienstige en Beschaafde opvoeding voor hunne Kinderen op den waren prijs weten te schatten, van deze zoo gunstige gelegenheid zullen wenschen gebruik te maken.

Wageningen, den 8. Februarij 1826.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
M. A. VAN OMMEREN,
Voorzitter.
Ter ordonnantie van H. Ed. Achtb.
De Stads Secretaris,
H. B. VAN DAALEN.

† † † De ONTVANGER DER DOMEINEN te *Harderwijk*, is van voornemen, op Donderdag den 23. Januarij 1826, des voormiddags om tien uren, ten huize van de Kasteleinesse *TEN HOVEN*, in *de Kroon*, op *het Loo*, aan de minstaannemende, aan te besteden:

Eenige WERKEN in het Hoogsoerensche en verdere Dominiale Bosschen, onder *het Loo* en aan het *Uddelermeer*; — alsmede aan de meestbiedenden te verkoopen:

Eenige Perceelen AKKERMAALSHOUT, gelegen in het *Hoogsoerensche Bosch*, waarvan de aanwijzing twee dagen te voren door de Boschwachters, te *Hoogzoeren*, geschieden zal; — en, op Zaturdag den 25. daaraanvolgende, des morgens ten tien ure, ten huize van de Weduwe *L. GELDERMAN*, te *Harderwijk*, aan de meestbiedende te verkoopen:

Eenige HOEVEN en DEELINGEN, in de *Sprielder-* en *Putter-Bosschen*, en eenige Perceelen AKKERMAALSHOUT, gelegen onder *Putten*.

De Conditien zullen, ten huize van den Ontvanger en ten huize, waar de Aanbesteding en Verkooping zal plaats hebben, ter lezing liggen.

De Ontvanger voornoemd,
VAN BROECKHUISEN.

† § † De ONTVANGER DER DOMEINEN, te *Wageningen*, is van voornemen, op Dingsdag den 21. Februarij 1826, des voormiddags om tien ure, ten huize van *HENDRIK VAN VEELEN*, Kastelein in de *Koude Herberg*, onder *Oosterbeek*, in het openbaar aan de meestbiedende te verkoopen:

Een perceel AKKERMAALSHOUT, genaamd *den Smallen Zilverenberg.*

Drie perceelen DITO, genaamd het *eerste*, *tweede* en *derde Gedeelte van den Koedel.*

25 Percelen gehakte DENNEN, in *den Bilderberg*, alle deze percelen onder *Oosterbeek* gelegen.

Een perceel AKKERMAALSHOUT, zijnde de heggen om de Landen, bij den Bouwhof *den Hul.*

Een perceel DITO, zijnde de heggen om het Bouwland, *het Weerkruis.*

Een perceel DITO, om het land, *den Ouden Zoetendaal* genaamd.

En 4 percelen EIKEN STOMPEN, met op dezelve staande HOUT, in *den Mofheg*; deze laatste zeven percelen onder *Bennekom* gelegen.

Waarvan de Boschwachter *D. VAN REES*, te *Oosterbeek*, aan een ieder, des begerende, aanwijzing zal doen.

Wageningen, den 4. Februarij 1826.

De Ontvanger voornoemd,
M. MERKES.

§ § § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, zal den 25. Feb. en 11. Maart 1826, telkens des avonds om 6 uren, in het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek veilen en verkoopen:

Een hecht, sterk en wel doortimmerd kapitaal HEERENHUIS en ERVE, met spatieusen TUIN en ruime STALLING voor vier Paarden, met dito KOETSHUIS, alles aan elkander staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Kerkstraat, Wijk F. No. 117, in eigendom bewoond door den Hoog Wel Geb. Heer Jonkhr. *J. A. WENTHOLT*, zijnde het [illegible] van roijale met Marmer belegde VESTIBULE, 5 ruime Behangen BENEDENKAMERS, meest allen voorzien van Marmeren Schoorsteenmantels, en waaronder eene Groote Zaal, en 5 mede zeer ruime BOVENKAMERS en een KABINETJE, voorts zeer groote van alle Gemakken voorziene KEUKEN, PROVISIE-, MEIDEN- en KNECHTS-KAMERS, 3 zeer ruime ZOLDERS, met afzonderlijke Bergplaats, zindelijke KELDERS, MANGELKAMER, POETSKAMER en KOLENHOK, met afzonderlijke uitgang op de Straat, en voorts van alle verdere Noodwendigheden en Gemakken, tot eene kapitale Heeren Huizing maar eenigzins vereischt.

De Veiling zal geschieden zoo in 2 Perceelen als in eene Massa, en kan de Kooper een aanmerkelijk gedeelte van den Koopprijs, tegen billijke Renten, in het gekochte behouden.

Ter bezigtiging adressere men zich des Maandags en Dingsdags, van 11 tot 3 uren, bij den Eigenaar; terwijl, nopens de Veil-Conditien, bij gemelden Notaris *NYHOFF*, nadere informatien te bekomen zijn.

† † † De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, zal den 25. Februarij en 11. Maart 1826, telkens des avonds ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek veilen en verkoopen:

Eene zeer ruime hechte en sterke STAL, voor 6 Paarden, en dito KOETSHUIS, met deszelfs ZOLDERINGEN, KNECHTS KAMERS, MESTBAKKEN en verdere COMMODITEITEN; voorts ruim OPEN ERF, bezijden hetzelve, voorzien van eene POMP, alles zeer net en volledig ingerigt en in den besten staat onderhouden, staande en gelegen aan elkander, binnen *Arnhem*, op *de Beek*, op het hoek van *St. Walburgen*, in Wijk F. No. 219, en hebbende aan de andere zijde het Erf van den Heer Baron *VAN HUGENPOTH*, bij den Hoog Geb. Heer Graaf *VAN RANTZOW*, in eigendom gebruikt.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris *NYHOFF*, in de *Bakkerstraat*, te *Arnhem*.

† § † UIT DE HAND TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden, een zeer aangenaam en wel gelegen HEEREN HUIS, *de Kleine Zegerij* genaamd, waarin vijf BENEDEN- en twee BOVENKAMERS, waarvan zes Behangen en de meeste met Stookplaatsen voorzien, DIENSTBODENKAMER, ruime ZOLDER, en groote KEUKEN, met POMP, twee KELDERS, en alle verdere vereischte Commoditeiten; voorts ACHTERHUIS met STALLING voor een Paard, en aangelegen TUIN, met exquise VRUCHTBOOMEN, op het vrolijkst en aangenaamste van het Dorp *Brummen*, nabij de Kerk, en aan den Straatweg, een uur van *Zutphen* gelegen.

Met vrachtvrije Brieven te bevragen bij den Notaris *DE KRUYFF*, te *Brummen*.

† † † Op Dingsdag den 7. Maart, aanstaande, zal in de *Vorstelijke Salm-Salmsche Bosschen*, omstreeks *Stadlohn* en *Ahaus*, een en een half uur van de bevaarbare en in den Yssel uitkomende Rivier, *den Berkel*, gelegen, aan de meestbiedenden worden verkocht:

Eene zeer aanzienlijke partij EIKEN TIMMERHOUT, waaronder veel zware BOOMEN, tot Scheeps-, Timmer- en allerhande Koopmans-Hout zich bevinden, op den Stam.

De Lijst der te verkoopene Houtsoorten en de Veil-conditien kunnen reeds den 24. dezer bij den Ondergeteekenden alhier, of bij den Vorstelijken Rentmeester, den Heer *GANSZ*, te *Ahaus*, worden bezigtigd.

Het bovenstaande Hout is ook uit de Hand te Koop.

Boekhold, den 11. Februarij 1826.

De Vorstelijke Salm-Salm[illegible]

§ § § Uit de HAND te KOOP eene BUIL, HARP, BAKTROG, MEELKIST, Koperen en Yzeren PLATEN en verder GEREEDSCHAP, hetgeen tot eene BAKKERY behoort.

Adres bij den Rentmeester van het Burger-Weeshuis te *Arnhem*.

† † † Tegen Mei 1826, is te HUUR, bij *B. GORIS*, even buiten de St. Jans-Poort te *Arnhem*, een geheel BOVENHUIS van VIER KAMERS, (des verkiezende Gemeubileerd) alsmede eene KEUKEN.

† † † Een bekwaam LETTERZETTER, werk begerende, vervoege zich, met vrachtvrije Brieven of heilst in Persoon, bij den Boekdrukker *J. [illegible]*, te *Deventer*.

† † † In eene Brouwerij, nabij 's *Hertogenbosch*, wordt verlangd, een bekwame KUIPERSGAST. Adres onder letter G., bij de Boekhandelaars en Courantiers *L. LION* en *ZONEN*, te 's *Hertogenbosch*. Brieven Franko.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.